

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year \$6.
Canada, Europe & c. one year \$1.50
Srbovan published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРБОВРАН

SRBOBRAN

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION "SLOGA".

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРВА СЛОГА

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годину бо ц.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50
Србобран излази четвртком на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Број 403.

ЊУЈОРК, Н. Ј., ЧЕТВРТАК, 29. Јуна 1917.

ГОДИНА 7.

КРАЉ ПЕТАР

На данашњи дан, године 1844, родио се витешки и му-
дри Краљ Петар; он на данашњи Петров Дан улази у седамде-
сет четврту годину.

Пред витештвом и страдањем Српскога Народа занемеле су чак и душманске клевете, толико је беспримерно и једно и друго. А Краљ Петар је оличење Српскога Народа. Ако је до јунаштва, он га је показао још 1870 године, борећи се као добровољац славне Француске против немачких варвара; по-
казао га је, затим, у босанско-херцеговачком устанку, када се је као ускок прославио под именом Петра Мркоњића; по-
казао га је, најзад, у јесен 1915 године, када је као Српски Краљ, у својој седамдесет другој години, отишао у ров, међу војнике, да се заједно с њима бори против грабљивог наст-
љивца, и када је својим пожртвовањем знатно допринео да њесарова војска безобзирце загребе преко Саве и Дунава, осра-
мојена и разбијене главе. А ако је до страдања, може ли за-
тако витешкога краља бити веће несреће од страдања његовога народа? Дабогме да не може. Само то није све: Краљ Петар је са својим народом делио несрећу и на делу; на путу кроз Албанију он је се мучио као ма који од његових подани-
ка, јер удобности ни за кога није било; мучио се је и више, јер међу Србима који су прошли кроз Албанију није било ни јед-
нога који је био толико стар и толико слаб као он.

И тако је заједничка несрећа Српскога Народа и Срп-
скога Краља створила између њих једну присну везу, каква-
нине ретко постоји између крунисаних глава и народа. То
није више однос поданика према краљу, већ однос млађе бра-
ће према старијему брату или, још боље, однос сина према
одцу.

Али је срдачан однос између српскога краља и српскога
народа постојао и раније. За све време од 1912 године српски
краљ и српски народ осећали су једно и исто, јер је била у
питању српска слобода и српски образ. И у томе је и била
снага Србије. Нарочито се у овом рату показало од колике је
вредности што је српски краљ српске крви и колена. Бугар-
ска би, вероватно, ударила себи на чело жиг вечитога срама и
без Фердинанда, јер у њој нити има правих државника, ни-
ти има народа у смислу једне свесне и зреле заједнице. Али
Грчка би, са државником као што је Венизелос, остало извес-
но поштењено од понижења, што их је доживела у току послед-
ње три године дана, да на грчком престолу није седео стра-
нац, коме је био пречи брат његове жене но грчки народ. У
судбиноном часу српски је народ остао поштењен од таквих
искушења. И седи Краљ Петар, и седи државник Пашић, и це-
локупни Српски Народ сложили су се са својим претцима који су створили пословицу: „Боље је часно умрети него ли
срамно живети”, те је тако најновија страна у српској историји не само остала чиста и светла као и раније, него је сво-
јим сјајем надмашила све раније.

Ова присна веза између краља и народа постојала је и пре ратова. Дух истинске слободе и демократије био је главна одлика владавине Краља Петра од самога почетка, и једна од његових првих изрека била је: народ се само у слободи може спремити за слободу. Тако су одмах била запуштена у-
ста свима који су доказивали да Српски Народ није са-
зрео за слободу. И на путу слободе и демократије Краљ Петар је истрајао непоколебљиво, у пркос разним ровењима и до-
шантавањима. Устав на који се заклео остао је за њега нај-
већа светиња, и политички живот Србије почео је тешни завид-
ним током. Политичке странке прилагиле су своме краљу са-
ве већим поверењем, јер су увидеље да се он у вршењу кра-
љевске власти руководи само уставом и никаквим другим обзи-
рима, и у Србији је у истини царовала народна влада: народ је тајним и непосредним гласањем бирао своје посланike, по-
сланици су бирали владу, а Краљ је ту владу само потврђивао.

Последице тога нормалнога политичкога живота осетиле су се нагло: и у привреди, и у финансијама, и у војсци, и у просвети, свуда је настao полет који је превазилазио и нај-
смелја очекивања. Већ на три године по доласку Краља Пе-
тра Србија је смело угасила у царински рат са Аустроугар-
ском и изшла из њега као победилац. Од тога доба она је би-
ла економски независна од свога пакоснога суседа, који јој је на све могуће начине ометао привредни напредак, знају-
ћи да са привредном снагом расте и политичка. Од тога доба је и углед Србије необично порастао свуда, а нарочито код заграницних Срба, који су по својим осећајима још онда по-
стали поданицима Краља Петра. Приликом анексије Босне и Херцеговине, кад је Србија својим одлучним протестом скре-

нула пажњу целога света на отимачину Аустроугарске, то духовно јединство свих Срба постало је још јаче, а у току бал-
канских ратова и овога рата, када је Србија својим витеш-
твом и својом моралном снагом задивила цео свет, оно је пот-
пуно извршено. И у томе духовном јединству лежи најбоља залога за будуће политичко јединство. Краљ Петар је већ да-
нас краљ свих Срба, они га већ данас сви носе у срцу, јер у њему виде оличену величину Српскога Народа, и зато је по-
литичко јединство само питање блиске будућности.

Али Краљ Петар није само краљ свих Срба. Још прили-
ком југословенске изложбе у Београду, која је одржана ускоро по његовом доласку на престо, многобројна хрватска бра-
ћа поздравила су га одушевљено узвиком: Живе Југословен-
ски Краљ! И тај узвик имао је у себи нечега пророчкога. Краљ Петар је, као чаробним штапићем, све више освајао срца Хрвата и Словенаца, и у колико су га више греди не-
мачки и аустријски листови, који су од самога почетка дочекали непријатељски негдашњега францускога добровољца и негдашњега Петра Мркоњића, у толико је његова популар-
ност све више расла. А данас, када зарад народне слободе и народнога јединства, стар и слаб, страда заједно са својим народом, његова је популарност већа него игда, данас нам је он свима милији по икад, и из дубине срца неодјељivo навири свете речи:

Боже спаси, Боже храни Српског Краља, Српски Род.

М. Т.

НАПРЕД!

Видовдански јунаци пошли у помоћ Србији у вр-
ло лепом броју, и то служи на част и њима и свима онима који су
допринели да тај српски у-
спех буде тако велики. Али не треба мислiti да је рад на скуп-
љању добровољаца тиме завр-
шен. Одлазак у стари крај тре-
ба сматрати као сталан покрет,
који ће стапити у саобраћај са
Видовданом. Тада ће се
зато, напред!

ЧЛНОВИМА САВЕЗА СЛОГЕ

Један приватни српски лист потпуно је изгубио равнотежу, те греди, врећа и прети на све стране. Ми верујемо да му није лако. Али би била штета да се збор тога узривају чланство Савеза „Слоге”. Савез „Слоге”, и као савез и као српска установа, стоји данас боље него икад, те нема разлога да ма од чега страже. Ако би дошао у питање интереси савеза, ту је савезни орган. Интереси и добро савеза свакако више леже на срцу „Србобрану” по једном приватном листу, који је тога предузимач једног Њујоршкога штампара. Да је тако, показало се и ових дана. У један напад, који је био наперен чисто и искључиво против тога листа, његов власник покушао је улести и председника Савеза „Слоге”, како би га могао „бранити”. А кад му је уредник „Србобрана” покварио тај посао, иста-
чивши, у интересу српско-хрватских односа и у интересу Савеза „Слоге”, да се напад о коме је реч односи чисто и искључиво на тај приватан лист а не и на председника Савеза „Слоге”, онда је он у неколико бројева ударио у груди и врећа, и почeo сад „бранити“ Савез „Слог“ од уредника „Србобрана“.

Браћо Срби! Времено су озбиљна, те нам је присебност потребија него икад. Немојте се узривају, мислите својом главом и гледајте својим очима. Само тако биће могућно да Савез „Слоге“ остане на завидној висини на којој се данас налази, само тако успећемо да спречимо све смутње и трзавице. Нама сваћа не треба; не треба нам и да су друга времена, а некамо ли данас. Нама је потребна слобода и у савезу и унаве Савеза, нама је потребно и сложно чланство, и сложно Српство, и сложно Југословенство. Ако се деси да се сложан рад, који захтевају и са-
вездни и народни интереси, коси са интересима чијег трговачког предузема, ми тиме, без сваће и галаме, али јасно и разговетно, целом свету дати на знање да су нама народни и савезни интереси пречи од сваџијих.

Ово стапајте пред очима!

МИЛОШ ТРИВУНАЦ

14 ЈУЛИ

Један од најсветлијих датума у историји човечанства је-
сте 14. јули. То је дан крви и славе. Тада је републиканска
Француска сваке године на свећак начин прославља и тиме
одаје част онима који 1789-те године на барикадама положи-
ше своје животе у бесмртној борби за остварење најуви-
шенијег идеала човечанства: Слободе, Братства и Једнакости.

Пре стотину и двадесет и осам година, 14. јула, грађани Париза наоружани пушкама и косовицама јуришали су на Бастиљу — парижку државну тамницу, у којој је под при-
тиску тиранијског режима, лежао цвет Француске, наиме све што је мрзело ропство и тежило правди и истини. Пет часова

трајала је крвава борба, и напокон револуционари, под смрто-
носном ватром, успеше да заузму тамницу.

Правда је ваксрла!

Пад Бастиље у руке народа значио је победу правде над
тиранијом и деспотизмом. Том победом француски народ у-
шао је у нови начин владавине — у нови, бољи и срећнији
живот. Час вере у виши хуманизам, слогу и мир међу људима
одјекнуо је тога момента не само у срцима Француске, него и
целога човечанства.

Народи Европе, сиротињска класа, робје слабо и немо-
но, притиснуту петом „одабраних“ паразита у чијим жилама
струји „племенита плата крв“, са највећим су одушевљењем
поздравили пад француске државне тамнице, као први три-
јумф истинске слободе. Пламен француске револуције захва-
тио је цео свет и народи дубоко осетише сву тежину старога
народа владавине и увидише да се он, по цену највећих жр-
тава, мора рушити. Француска револуција истакла је гесло
слободе свију народа, гесло борбе против сваке тираније и
остварење најувишијег идеала: да човек не буде роб, пра-
ва човека и народа да управљају својом судбином, према сво-
мем сопственом нахочењу.

Данас Француска, огрезла у потоцима крви, прославља-
ју се двадесет и осму годињицу своје слободе. Деца бастиљ-
ских хероја часно испуњују завет отаца и са беспримерним
жртвама боре се против зла, да очувају принципе за које де-
дови и очеви положише животе. Борба је страшна и крвава,
јер онај који је прогласио рат правди и слободи и за гесло
своје борбе истакао злочин, спремао се пола века да са нај-
страшнијим оружјем уништи сву културну и цивилизовану
Европу, да би је могао ставити под своју злочиначку чизму.
Тада учи да је разбојништво највећа врлина, а таког непри-
јатеља тешко је брзо победити. Француска у данашњој борби
жртвује све. Њена села су попаљена, њени градови разорени.
Вековима сабирале културне тековине: цркве и споменици,
све је то непријатељ разорио и својом поганом руком оскр-
навио. Али Французи за то не маре. Француска је свесна
своје борбе за добро човечанства, и њени синови, деца, оче-
ви, мајке и сестре, све је то уложило и последњи атом снаге да
гравда победи злочину.

Ми Срби са нарочитом захвалношћу треба да се сећамо
Француске увек, а нарочито данас. Француска наша рођена,
и више него рођена, она нам је мајка. Француска нам је увек
била мајка и увек о добру нашем мислила. Кад год је изправ-
љао хтела да нас уништи својом злочиначком руком, Францус-
ка је била уз нас и бранила нас од свакога зла. Године 1915.
када су се најдружи облаци надвили над Србију, кад смо са
свију страна нападнути били од страшних немана, Францус-
ка нам је прва притеља у помоћ. И данас као и у будућно-
стима Француска ће се свесрдно залагати за нашу ствар зато,
што је наша борба праведна, што је наша борба истоветна
са борбом бастиљских хероја, наиме што је то борба: једна-
ко са онима који ће се веселити и жа-
лити са онима који ће имати да
жале.

Спона која ме везује за Србију, даје ми права

SRBOBRAN

— SERB WEEKLY —

Published by
SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND
OF SERB FEDERATION "SLOGA"443 West 22nd Street New York, N. Y.
Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y.
TELEPHONE: CHELSEA 6608.

Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of
March 3, 1879.

ЗАПИСНИК

СЕДНИЦЕ УПРАВНОГ ОДБОРА САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ
СРБА „СЛОГА”одржане 29. и 30. јуна 1917. г., у Савезној писарни 443 В.
22-га улица, Њујорк.Присутни: Главни Председник М. И. Пупин, Главни Под-
председник Павле Х. Павловић и члан Стево Бабић.1. Главни Тајник чита записник од прошле седнице У-
правног Одбора, који се прима у целости.2. Главни Тајник извештава, да је по решењу Министар-
ства Финансија због сувише уписаних Зајма Слободе наређено,
да се свима уписницима Зајма Слободе преко 10.000 до-
лара, одобри 60%. Савез Слога уписао је 20.000 долара, те
према горњем решењу му је одобрено 12.000 долара.

Прима се на знање.

3. Главни Тајник чита писмо друштва бр. 301 из Бизби,
Ариз., у коме извештава, да се брат Мило Рафаиловић, који
је раније примио отправницу од Савеза повратио из Европе
и да жели поново ступити у друштво и у Савез. Друштво је
врло примити истога брата и моли Управу Савеза, да по овој
ванредној ствари донесе праведно решење.Пошто правила Савеза наређују да члан, који прими от-
правницу од Савеза, престаје бити чланом и брише се из
Савеза, Управни Одбор Савеза мора да се управља по томе и жали што не може примити Милу Рафаиловића
поново за члана Савеза Слоге.4. Главни Тајник подноси извештаје друштава из Бјут,
Монтане, о несрћном случају, који се десио у рудокопу истог
места, којом приликом је страдало неколико стотина радника,
а међу њима и велики број Срба. Из извештаја друштава се
види, да је погинуло 10 чланова Савеза Слоге. За три је Са-
вез већ добио сва потребита документа и њихове ће се осмрт-
ничке расписати одмах расписом бр. 69 за месец јуни, а остale
када документа стигну.Наређује се Главном Тајнику да се постара, да и за о-
стале погинуле чланове документи чим пре стигну и да се и њихове осмртничне на време распишу и исплате.5. Главни Тајник чита писмо друштва бр. 269 из Фаре-
ла, Па., у коме извештава да се чланови: Петар Јовић и Шип-
ро Миловић не владају према правилима и да својим понаша-
њем наносе штету друштву и Савезу. Услед чега Управа по-
менутога друштва моли Управу Савеза, да противу ових дви-
ју чланова предузме најстрожије мере.Решава се, да се поменута два члана писмено упозоре на
правила Савеза и да им се саопшти, ако се у најкрајем року
не поправе или ако се и најмање у будуће огреше о правила,
да ће бити брисани из друштва и из Савеза.6. Главни Тајник подноси седници уговор између Савеза
и г. Боже Ранковића у погледу штампања органа „Србобрана”,
који уговор је посебним писмом од стране Главног Пред-
седника свима члановима Главног Одбора разјашњен.

Уговор се прима у целости.

7. Главни Тајник извештава, да је у току месеца јуна у-
шло у Савезну благајну \$19,948.80, а исплаћено је 16,220.
99 долара, као што се у Савезним књигама налази. Поједи-
начне свете објавије се у Савезном органу. Током месеца ју-
на основан је ново друштво под именом „Југословенска Сло-
га” у Тромајд, Мин., и добило је број 304 С. С. С. Слога. —
Свега је примљено у Савез у току месеца јуна 245 нових чла-
нова, 5 са повратним и 13 са преступним листом. Брисано је
128 а одступило са одступним листом 15 чланова.Укупан број чланова Савеза Сједињених Срба „Слога”
на дан 1. јула 1917. г. износи 13.399 (тринаест хиљада три
стотине деведесет и девет), који сачињавају 177 (стотину
седамдесет и седам) друштава.

Извештај Главног Тајника прима се к повољном знању.

8. Главни Тајник подноси документе о смртним случаје-
вима, осакаћењима, операцијама и болесничким потпорама
у току месеца јуна и на основу истих одобрава се за распис
бр. 69 за месец јуни свота од \$18,080.00, а Главном Тајнику
се наређује, да на уобичајен начин пошаље свима друштви-
ма по један примерак штампаних свота, одобрених за испла-
ту за месец јуни 1917. године.9. На основу поднетих лекарских сведочаћа и друштве-
них извештаја следеће се сведочбе обдијају:а) Иво Стојановић, др. бр. 29, Ред Лоц, Монт. — Нека по-
шаљу Савезу лекарско уверење из болнице у којој се налази.б) Милован Војновић, др. бр. 22, Сијат, Ваш. — Сачекати
исход лечења и тада послати Савезу коначно уверење о бо-
lesti овога брата.в) Дмитар Басарић, др. бр. 90, Бингем Кенон, Јута. —
Одобreno му је 400 долара, колико му по правилима припада
и више му се ништа не може одобрiti. Замолити Управу ис-
тога друштва, да у будуће не тражи од Савеза Слога оно, што
по правилима нема права и да не прави Савезу излишна по-
сла. Послати им поново повраћене чекове.г) Бориша Рудановић, др. бр. 116; Монт Олив, Ил. — Са-
чекати исход болести и тада послати Савезу коначан извеш-
тај и јасно лекарско уверење.д) Милица Медић, др. бр. 129, Ирвин, Па. — Примила је
колико правила прописују и услед тога јој се не може ништа
више одobriti.е) Илија Грубић, др. бр. 150, Њујорк, Н. Ј. — Сачекати
исход болести и тада поднети Савезу лекарско уверење.ж) Саво Папак, др. бр. 169, Дукин, Па. — По правилима
нема потпоре за таке болести.ж) Никола Квочка, др. бр. 172, Блер Стрит, Па. — За-
оваке случајеве правила не прописују потпоре.з) Милан Јованић, др. бр. 226, Милвоки, Вис. — Нека учи-
чи операцију, па ће на основу лекарског уверења добити од
Савеза, колико правила прописују.

Седница се затвара у 11 сати пре подне.

По наредби Управног Одбора

Душан Трипчевић,
Главни Тајник.

Савезни Гласник.

НОВИ ЧЛНОВИ ПРИСТУПИ-
ЛИ У МЕСЕЦУ ЈУНУ 1917. Г.

Др. бр.

1. Никола Сенић, Јован Т. Атељевић.

2. Јово Врачар, Ђорђе Човић.

3. Маниша Богдановић, Мила Тртића.

4. Никола С. Пејовић.

5. Сока Вујиновић, Саво Марин, Милица

Сердар.

6. Ђорђе Димитровић.

7. Драгомир Нурковић.

14. Мирко Т. Јанић, Јован Брковић.

17. Васо Гуга.

22. Јубомир Петков.

28. Милка Витвенић.

30. Симо Кукић, Мило Растовац, Никола

Душић, Мијутин М. Стојина, Ра-

де Перан, Драган Донец, Јован Ву-

ковић, Ђуро Смиљанић, Илија Јо-

ђубр.

34. Славко Поповић.

35. Радивоје Сератић.

47. Јека Сујуковић.

58. Никола Бруја, Јово Марин, Петар

Чутурић, Мило Гроздини, Ђорђе

Христић.

68. Јован Клањић, Ђане Павковић.

69. Апостоља Докић.

71. Јиња Љончар.

76. Тодор Бензи.

78. Милан Брковић, Дмитар Дардић, Пе-
тар Јужин, Јањић Јањић, Јубомир

Бурџа.

81. Јаков Клањић, Стојан Вукмановић, Јо-
вани Виљу.

82. Никола Г. Бокић, Милан Обрадовић.

85. Милан Половић.

93. Блажко Клињбарда, Стојан В. Јаки-

чић, Милар П. Јакићевић.

106. Тодор Потчућа.

113. Јово Путића.

116. Мијутин Гробин.

117. Коста Јевић, Ђуро Балтић.

121. Јука Кесић.

126. Јово Сјејетица.

129. Апелција Обрадовић.

132. Јаков Јовић.

138. Јандре Медић, Вид. Медић, Мило

Раденовић, Ђане Шкорић.

149. Милош Црвенић, Тривун Вуковић,

Вајо Подковић, Петар Црвенић.

151. Петар Скелдеровић, Теодор Џехиљ,

Руђија Васиљ.

153. Тома Павков, Теза Павков, Јулка

Павков, Лазар Стражмистер, Коста

Радак.

157. Стојан Латиновић, Никола Ради-
новић.

160. Милка Јовић.

170. Ђане Крајновић.

172. Ђоја Јулунић, Стево Чучковић.

181. Пава Јерадиновић, Светозар Милако-
вић, Благоје Милаковић, Стеван

Больчевић, Јана Савин.

186. Илија Манојловић.

187. Пере Брик.

188. Трипо Ј. Вујовић.

193. Милош Влајинић, Ђуро Бијелић, Ви-
ко Гашпарац, Милош Остојић, Сте-
во Џопић, Ђуро Југ. Владимира Јови-
новић, Петар Станисављевић, Јосип

Михордии.

199. Радона Крињић.

200. Елица Јелић, Сава Вукмировић, Со-
фија Вукмировић.215. Вукан Обрадовић, Милавко Об-
радовић, Петар Раконић, Панто Ђе-
кић, Димитар Ђорђевић.216. Јанко Јаковић, Никола Опаčić, Ни-
кола Беготовић, Милош Вујанић.

282. Раде Јокић, Ђуља Рашета.

284. Васо Беровић, Симо Тркуža.

290. Лазар Братић.

47. Алекса Максини.

216. Коста Жакула, Драга Шелјера, Ма-
тија Вијезић, Симо Цакула, Свето-
зар Шелјер.

227. Васо Граховац, Мијаило Јанушевић.

